

Stand van zaken verkenning gebruik CTB in de werkomgeving

Covid en Arbo overleg met de sociale partners (SZW), 6 oktober 2021

5.1.2e opent het overleg en geeft een toelichting bij het agendapunt en de meegezonden notitie: MVWS heeft toezegging gedaan om verkenning te doen naar of en hoe CTB ingezet kan worden in werkgever-werknemer relatie. De of-vraag is nadrukkelijk nog aan de orde. Er is een goede motivatie nodig voor noodzakelijkheid en proportionaliteit.

- **FNV** (5.1.2e): In de regiegroep van de Stichting van de Arbeid is feitelijk bezwaar gemaakt tegen dit proces. Er lopen nu verschillende overleggen: met VWS, OCW en SZW. Wij hebben bij de DG Werk aangegeven dat we graag willen dat VWS dit proces overlaat aan SZW, omdat de onbekendheid van VWS met de sociale partners leidt tot dit enigszins diffuse traject. En wat is de formele rol van de sociale partners? Wat ons betreft ligt de of-vraag nog nadrukkelijk op tafel, maar voelt het alsof er al een afslag is genomen. Wij zijn hier glashelder in: neem deze afslag niet. Ons standpunt als FNV is: houd je aan de grondwet. Wij herkennen niet dat er een probleem is op de werkvloer. Er worden creatieve oplossingen bedacht om met niet-gevaccineerden om te gaan. Wij missen in de notitie de juridische onderbouwing v.w.b. noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit. Of het wenselijk is, is een subjectief criterium. Wij hebben een rondje gemaakt langs onze velden en er wordt unaniem gewag gemaakt van de ingewikkeldheid en problematiek: waak ervoor als werkgever dat je de arbeidsverhoudingen niet op scherp stelt; hiermee versterk je de tweedeling in de maatschappij. Gezond en veilig werken is niet een gezamenlijke wens van werkgevers en werknemers, maar een plicht. De vraag is of je met de inzet van een CTB de werkvloer veiliger maakt. En vooral: is dit zwaar genoeg om de grondrechten van werknemers op dit gebied te schenden? Wij hebben een groot aantal juridische bezwaren, die wij ook schriftelijk zullen doen toekomen.
- **CNV** (5.1.2e): Wij sluiten ons aan bij het pleidooi van de FNV. Wij willen deze route niet in gaan. We hebben ook zorgen over hetgeen we uit het VWS-traject horen; daar zit je in een setting waar iedereen zegt 'doe het niet,' en dan komt het toch in een Kamerbrief en debat. Dat valt niet goed. Wij sluiten ons aan bij de FNV dat wij behoefte hebben aan een formele raadpleging hierop. Wij willen op dit moment geen gesprek voeren over de hoe-vraag, omdat wat ons betreft de of-vraag niet aan de orde is. In onze optiek worden er oplossingen gevonden en zijn er nu geen onoverkomelijke problemen. Wat ons betreft is het daarom ook niet nodig om op dit moment iets anders in te voeren. We zien in de praktijk dat op een groot aantal werkplekken een aantal coronamaatregelen, die niet meer verplicht is, nog steeds wordt gehandhaafd omdat het een veilige werkplaats oplevert. Wij zijn hier voorstander van en menen dat er langs die route veel op te lossen is, zonder de boel op scherp te zetten met een wetgevingstraject.
- **VNO-NCW** (5.1.2e): Wij bekijken deze lastige discussie vanuit de vraag: wat kun je doen om zoveel mogelijk bescherming te bieden tegen het virus? In andere landen wordt deze route wel degelijk bewandeld. En wij zien wel degelijk discussies op de werkvloer, ook omdat mensen weer meer naar kantoor gaan. We zitten nu in een situatie waarbij je als ondernemer of werkgever je klanten om een CTB moet vragen, en je werknemers het de facto niet mag vragen. De Raad van State heeft daar ook op gewezen. Het is een politieke keuze. Is het vanuit gezondheidsperspectief wenselijk om dat te doen? Een andere vraag is of we inzet van het CTB ook mogelijk zouden willen maken in andere sectoren, buiten de sectoren die nu CTB-plichtig zijn. Je ziet dat andere landen wel die kant op gaan. Wij denken dat daar ook een OMT-advies over zou kunnen komen. Vervolgens kan je kijken welke rechtspositionele randvoorwaarden daar aan zitten. Waarom zou je fase 1 (CTB-plichtige sectoren) en fase 2 (andere sectoren) voortijdelijk doen? Een derde vraag: als je dit zou

willen, zijn we ongeveer rond het voorjaar volgend jaar eer het geregeld is. Kan dat niet op een andere manier?

- **DG&VW**, in reactie op VNO: Wat zien jullie gebeuren in de praktijk? Komt men zonder CTB niet tot oplossingen? Waar zit de noodzakelijkheid?
- **VNO-NCW** (5.1.2e): Je kan wel zeggen dat je voor werknemers met 1,5 meter gaat werken, maar dat is in veel gevallen gewoon niet realistisch. Wij vinden dat inzet van het CTB voor werknemers allang geregeld had moeten worden.
- **FNV** (5.1.2e): Voor sectoren met arbeidstekorten, zoals de horeca en de zorg, is dit de laatste druppel. Wat is de noodzaak om te tornen aan het recht van de medische privacy van werknemers? Wij willen graag overtuigd worden van deze noodzaak, en ook de proportionaliteit en subsidiariteit. Dat zijn de onderliggende criteria; niet het draagvlak of de wenselijkheid, bijvoorbeeld om ondernemers te ontsorgen.
- **VNO-NCW** (5.1.2e): Uiteindelijk gaat het erom of het bijdraagt aan gezond en veilig werken en bescherming van klanten en bezoekers. Het gaat er ook om hoe het macro bijdraagt, aan ons hele land. Hoe we het virus beheersen moet voorop blijven staan. Je kunt zeggen dat de grondrechten in het geding komen met inzet van een CTB, maar er zijn meer grondrechten in het geding; ook rond maatschappelijke participatie en al dat soort zaken. Je kunt ook blijven bij allerlei beperkende maatregelen, zoals een lockdown of 1,5 meter; dat is natuurlijk altijd een alternatief. Een pandemie is een bijzondere situatie, waarin je extra dingen moet doen. Werkgevers zouden inzet van CTB als extra mogelijkheid kunnen gebruiken om een veilige en gezonde werkomgeving te bieden, bijvoorbeeld in situaties waar lastiger 1,5 meter gehouden kan worden.
- **FNV** (5.1.2e): Je hebt nog zoveel alternatieven die je in kunt zetten, zoals thuiswerken, mondkapjes en spatschermen. Pas helemaal op het eind kom je uit bij een CTB.
- **CNV** (5.1.2e): De huidige CTB-maatregel is altijd gebaseerd geweest op tijdelijkheid. Als je dat in ogenschouw neemt met de doorlooptijden waar jullie het over hebben (*om inzet CTB wettelijk te regelen*): tegen welk scenario zitten we dan aan te kijken? Wat ons betreft hebben we het hier over potentiële wetgeving om iets tijdelijks nog heel tijdelijk mogelijk te maken.
- **FNV** (5.1.2e): Naast de praktijk dat er nu al hele constructieve oplossingen zijn, is er ook een andere praktijk. Namelijk dat werkgevers soms al vragen naar CTB's van werknemers. Minister De Jonge heeft gezegd dat dit geen rechtspositionele consequenties mag hebben, maar dat heeft het soms wel. Wij willen de vaccinatiegraad ook naar 100% brengen. Dwang van werkgevers helpt daar niet bij. Onze gezamenlijke inspanning zou moeten zijn: hoe ga je de laatste ongevaccineerden overtuigen? Laten we daar op focussen.
- **EZK**: De of-vraag is echt nog aan de orde; daar willen we niet aan voorbij gaan. Het tijdsgewricht van de discussie wordt lastig gemaakt door de gunstige ontwikkeling van de cijfers. In de huidige CTB-sectoren kan het personeel gewoon tussen klanten en bezoekers staan. Gaat dat echt goed? Voelt ook een kwetsbare werknemer zich veilig in een dergelijke omgeving? Bekeken vanuit de kwetsbaarheid van het individu, ligt hier wel een belang.
- **VNO-NCW** (5.1.2e): We maken de beweging naar een normale situatie, maar moeten daarvoor de risico's en het aantal mutaties etc. beperken. De grootste groep mensen is gevaccineerd, maar de laatste groep ongevaccineerden beweegt zich ook onder deze grotere groep. We moeten in het macrobelang denken: we moeten de pandemie onder controle krijgen om naar een volledig open samenleving te gaan, en niet de weg terug te maken naar de beperkingen.

DG&VW geeft aan welke vervolgstappen zijn voorzien:

1. Ambtelijke gesprekken met verschillende CTB-sectoren;
2. Gesprek met de staatssecretaris, waarbij er nog overlegd wordt over de precieze inrichting van dit gesprek.